

કર્મવિધિઓ : કર્મવિધિઓ

શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતામાં આપેલા કર્મવિધિઓ (કર્મવિધિ) ગ્રંથમાં કર્મ કરવાની રીતો બતાવેલી છે તે સંબંધિત છે.

૧૪ ચારવિધી કર્મવિધિઓ (કર્મવિધિ) છે. તેમાં ૪ વાળી બધી છે. બક-બક ગણે તથા શિક્ષણ.

(૧) યોદ્ધાવિત વર્ગીય :	યોદ્ધાવિત શરીર બનાવવા માટે	બહુક
(૨) વૈશ્ય વર્ગીય :	વૈશ્ય શરીર	કેવલ છે.
(૩) આલમ્બ વર્ગીય :	આલમ્બ શરીર	"
(૪) નૌવસ વર્ગીય :	નૌવસ શરીર	"
(૫) શિષ્યા વર્ગીય :	વચનોચાર માટે	બહુક બદલાય છે.
(૬) સ્વામીચર્યાસ વર્ગીય :	સ્વામી ભવિ - મૃત્યુ	
(૭) મનોવર્ગીય :	ચિંતન - મનન માટે	
(૮) કર્મવિધિ વર્ગીય :	કર્મ બંધાવવા માટે	

કર્મવિધિ વર્ગીય બદલાય છે. આ કર્મવિધિ ૨૪ (particle) છે. બક-બક ગણે તથા શિક્ષણ. કર્મવિધિ વર્ગીય મન-બદલન-કાર્યો કરવા માટે છે. બક-બક ગણે તથા શિક્ષણ. કર્મવિધિ વર્ગીય મનો-કર્મ બતાવે છે.

શ્રીમદ્ ગીતા ૬-૧૧ યોગ સંન્યાસ

૬-૨ યોગ સંન્યાસ

કર્મ ગ્રંથ ભાગ-૧ નું નામ છે કર્મવિપાક.

આ ગ્રંથના લેખકોમાં લાડવાના દુષાંત કી આર પ્રકારના કર્મવંદી કવેશી. કર્મના મૂળભેદ આઠ અને ત્રિસરભેદ ૧૫૮ છે.

પરલ - કિર્ષ - રક્ષ - પખસા, નં અત્રો માંચગાસ્ત દિઠ્ઠલ	[કર્મવિપાક] [ભાગ - ૨]
મૂલ - પગલ્ક - ત્રિસર - પગલ - આસવાના સચ ભેષ - - - -	

શબ્દભેદ: પરલ - કિર્ષ = પ્રકૃતિ - સ્થિતિ, રક્ષ - પખસા = રક્ષ અને પ્રદેશ

નં અત્રો = તે કર્મ ઠ પ્રકારે, માંચગાસ્ત = લાડવાના, દિઠ્ઠના = દુષાંતકી,

મૂલ પગલ = મૂળ પ્રકૃતિઓ, અટ્ટ = આઠ (૮), ત્રિસર પગલ = ત્રિસર પ્રકૃતિઓ,

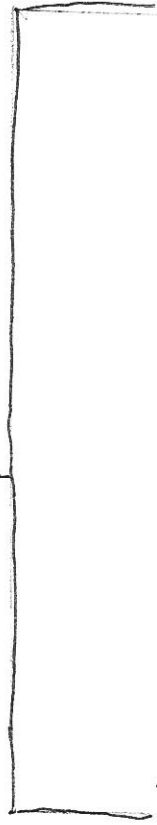
આસવાના = આહવાન, સચ = સચ (૧૦૦), ભેષ = ભેદ છે.

લેખકો: (માંચગાસ્ત) કર્મ પ્રકૃતિ - સ્થિતિ - રક્ષ અને પ્રદેશના

ભેદકી, લાડવાના દુષાંતે આર પ્રકારનું છે.

નામ મૂળભેદો આઠ (૮) અને ત્રિસરભેદો ૧૫૮ છે.

૯- કમી

ક્રમ: ૫
 • જ્ઞાનાવરણી ૨
 ૬
 • દર્શિવાવરણી ૨
 ૨૮
 • મોરની ૨
 ૫
 • ધંનર ૨
 આવાના ગુણોના ધાન તરે.

૨ અથવા
 • જામ
 • ગીર
 • વાદની ૨
 • આરુર ૨
 ક્રમ: ૧૦૩
 ૨
 ૨
 ૪
 ૧૧૦

૨૧ ટોર ઉપર અક્ષર કરો

૪૭

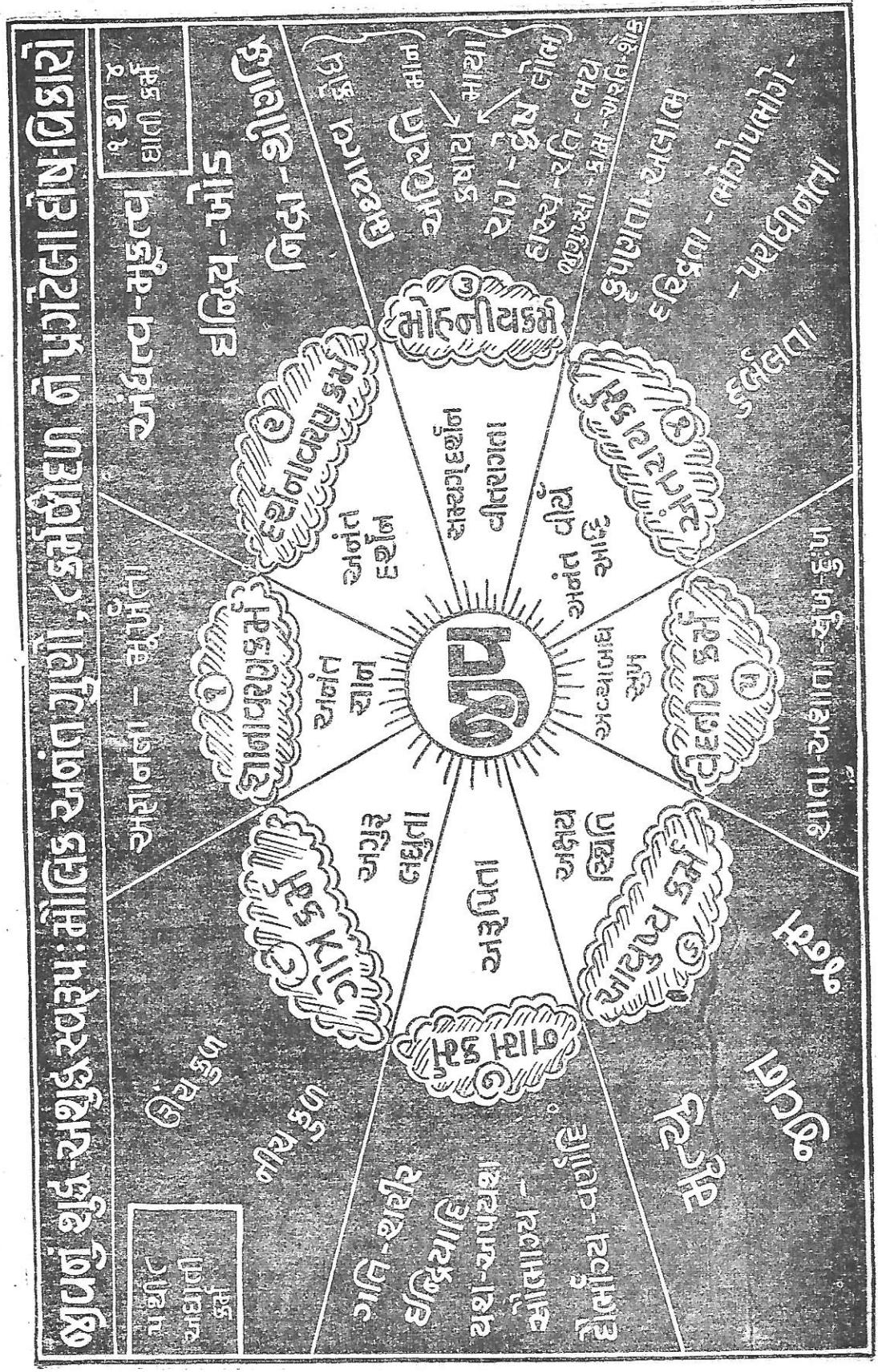
આવામાં રહેલા ગુણ ક્રમ: ૪૭ + ૧૧૦ = ૧૫૮

લીલા જાત્રા - દંસજીવરણ - વંચ - મોલાઉ - જામ - ગોઆહિ
વિદ્યં ચ પલ્લ - જવ - કુ - અકુવ્વસ - અઉ - નિસચ - કુ - પહ્લાવિલં

શિષ્ટાદિ: વલ = અર્થ, જાત્રા-દંસજીવરણ = જ્ઞાનાવરણીય અને
દશિવિવરણીય, વંચ = વંચનીય, મોલાઉ = મોલનીય અને આયુષ્ય,
જામ-ગોઆહિ = જામકર્મ અને ગોત્રકર્મ, વિદ્યંચ = અને અંતરાયકર્મ,
પલ્લ = પાંચ, જવ = જવ (૬), કુ = જી, અકુવ્વસ = અક્યાવસ (૨૮), અઉ = ચાર,
નિસચ = સોશ્લો જાત્રા (૧૦૩), કુ = જી, પહ્લાવિલં = પાંચ પ્રકારના ભેદો છે.

શ્લોકાદિ: અર્થ નકર્મ (૫) જ્ઞાનાવરણીય - દશિવિવરણીય - વંચનીય -
(૨૮) (૧૦૩) (૨) જામકર્મ - ગોત્રકર્મ - અને અંતરાયકર્મ અને
મોલનીય - આયુષ્ય - જામકર્મ - ગોત્રકર્મ - પ-૬-૨-૨૮-૪-૧૦૩-૨-૫ ભેદો છે.
આઉ ભેદવાળું છે, તેવા અન્યુદ્યમે

સાતે ક્રમો દ્વારા ભવનું અશુદ્ધ સ્વરૂપ

કુપમા રૂપર ૨૫૨ ૨૫૨ ૨૫૨ ૨૫૨ ૨૫૨

5

કુપમા રૂપર ૨૫૨

૧. કુપમા રૂપર ૨૫૨

૨. કુપમા રૂપર ૨૫૨

૩. કુપમા રૂપર ૨૫૨

૪. કુપમા રૂપર ૨૫૨

૫. કુપમા રૂપર ૨૫૨

કુપમા રૂપર ૨૫૨

૬. કુપમા રૂપર ૨૫૨

૭. કુપમા રૂપર ૨૫૨

૮. કુપમા રૂપર ૨૫૨

૯. કુપમા રૂપર ૨૫૨

૧૦. કુપમા રૂપર ૨૫૨

સૂત્ર: ૬-૩

શુભ: પુલ્કયસ્ત

સૂત્ર: ૬-૪

અશુભ: પાપસ્ત

પુલ્કયસ્ત કારણો: (સૂત્ર ૬-૩)

- ૧) પાત્રને અન્ન આપવાનો
- (૨) પાત્રને પાણી આપવાથી.
- (૩) પાત્રને સ્થાન આપવાથી.
- (૪) પાત્રને શયન (Bed) આપવાથી.
- (૫) પાત્રને વસ્ત્ર (Clothes) આપવાથી.
- (૬) મનની શુભ સંકલ્પરૂપ પ્રવૃત્તિથી.
- (૭) વચનની શુભ પ્રવૃત્તિથી.
- (૮) કાયાની શુભ પ્રવૃત્તિથી.
- (૯) દેવ-ગુરુને નમસ્કાર કરવાથી.

આમ નવ પ્રકારનાં કાર્યો વડે પુલ્કય બંધાય છે

પાપના કારણો - (સૂત્ર ૬-૪)

૧૮ પાપસ્થાનક	
૧. પ્રાણાતિપાત	૧૧. દ્રેષ
૨. મૃષાવાદ	૧૨. કલહ
૩. અદત્તાદાન	૧૩. અભ્યાખ્યાન
૪. મૈથુન	૧૪. પૈશુન્ય (ચાડી ખાવી)
૫. પરિશ્રહ	૧૫. રતિ-અરતિ
૬. ક્રોધ	૧૬. પરપરિવાદ
૭. માન	૧૭. માયા-મૃષાવાદ
૮. માયા	૧૮. મિથ્યાત્વશલ્ય
૯. લોભ	
૧૦. રાગ	

અઢાર પ્રકારના પાપસ્થાનકોના સેવનથી આ જીવ પાપકર્મ બાંધે છે. માટે શક્ય બને તેટલો અઢાર પાપસ્થાનકોના સેવનનો ત્યાગ કરવો.